BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 261 Duminică 25 Septembrie 1938
12 Pagini P I I I I

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tarifu poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Guvernul cehoslovac a demisionat

Noul cabinet s'a constituit sub președinția generalului Sirovy

Mesajul președintelui Beneș către popor

Praga, 22 (Radio Central). — Guvernul și-a prezentat demisia.

Comitetul permanent al adunării naționale s'a întrunit, azi la orele 11 dimineața, sub președinția d-lui Malypeter, care a comunicat că nu poate deschide adunarea, pentru că nu știe dacă noul guvern va menține proectele de lege ale fostului guvern.

După cum se crede, este vorba de legea moratoriului.

In fața parlamentului s'au adunat zeci de mii de oameni cari au manifestat. A fost nevoe de intervenția poliției, pentru a împiedeca excesele.

D. Zokel a adresat azi la ora 10 și jumătate, un apel către populație, îndemnând-o să suporte durerea în liniște și disciplină și să nu facă jocul dușmanilor, cari așteaptă să tragă foloase din dezordini.

A spus că a fost împuternicit să declare că guvernul dorește ca noua conducere a poporului să fie preluată de un guvern, format pe baze cât mai largi naționale, adică un guvern național cu participarea militarilor.

❖

Sokolii au lansat un ordin către toate organizațiile să îmbrace uniforma și să colaboreze la menținerea ordinei și liniștei.

DEMISIA A FOST PRIMITĂ

Praga, 22 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite:

Președintele Beneș a acceptat demisia guvernului.

Noul guvern

Praga, 22 (Radio-Central). — La ora 21,30 seara, noul guvern cehoslovac a fost constituit astfel:

Președinția consiliului și apărarea națională: generalul Sirovy, inspector general al armatei;

Interne: Jan Cerny, președintele provinciei Moravia;

Finanțe: Kalfus, director general la acest minister; fost ministru de finanțe în repetate rânduri;

Agricultură: dr. Reich, director general la acest minister;

Justiție: Fajner, președintele Curții de casație (slovac);

Externe: Kamil Krofta.

Lucrări publice: generalul Franticzek șeful serviciului tehnic al armatei;

Unificare: Fric, director general la acest minister;

Căile ferate: Kamenisky, director general la acest minister;

Poștă: Dunovsky, director general la acest minister;

Sănătate: Menti, profesor universitar;

Asigurări sociale: Horak, director general la acest minister;

Educația națională: Șubert, director general la acest minister;

Comerț: Janacek, director general la acest minister;

Miniștri fără portofoliu: Vavrecka, fost ministru plenipotențiar la Viena;

Zenkel, primarul general al orașului Praga;

Dukovsky, președintele organizației sokolilor;

Al doilea slovac urmează să intre în guvern, ca ministru fără portofoliu.

Nici unul din membrii noului guvern n'au făcut politică. Astfel doi sunt generali, iar ceilalți funcționari publici superiori. Toți sunt cehi, cu excepția d-lui Fajner, care este slovac.

GENERALUL SIROVY
noul președinte al consiliului de miniștri

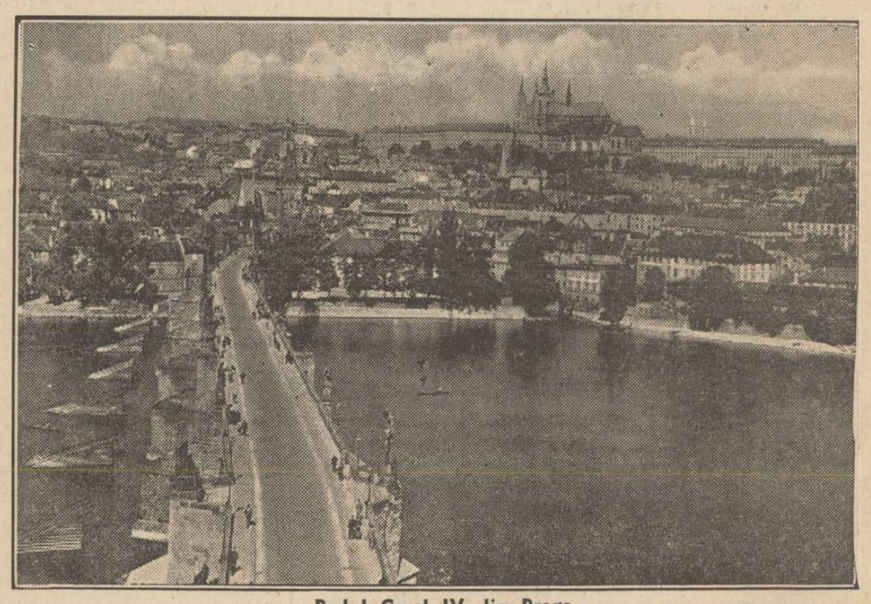

Podul Carol IV din Praga

Acum tocmai se formează noul guvern. Lista a fost elaborată cu colaborarea tuturor partidelor politice. Partidele politice vor rămâne credincioase noului guvern, dovedindu-se astfel solidaritatea națională. In aceste timpuri, fiecare trebue să rămână la postul său ca un soldat și numai așa va putea fi util țării sale. Ici și colea, se răspândesc svonuri de alarmă. Fiți atenți și liniștiți pe acei cari le cred. Atenție la provocatori.

Nu vă temeți pentru țara voastră. Scumpul meu popor cehoslovac nu va pieri și va trece glorios prin toate încercările grele în fața cărora va fi pus.

fără să fim turburați de certuri interne, neîncredere reciprocă și agitație. Poporul nostru este înțelegător și realist. El a înțeles situația grea prin care trecem și știe când trebue să trateze și când să lupte. Dacă va trebui să luptăm, atunci o vom face până la ultima suflare. Dacă trebue să ducem tratative, le vom duce. In aceste timpuri grele, noi am procedat în mod onest. Istoria va arăta că în desfășurarea acestor evenimente, poporul nostru a avut o atitudine fermă și rațională. Eu văd clar, am planurile mele și cred în poporul, națiunea și statul nostru. Linia noastră politică este fermă și noi ne sforțăm să procedăm cu rațiune adaptându-ne împrejurărilor și evenimentelor ce se schimbă atât de repede. Prețuiesc pe deplin sentimentele și agitația voastră patriotică. Le prețuesc, fiindcă ele sunt de o formă demnă și spre avantajul statului. Fiți însă liniștiți, bărbați, nu pierdeți optimismul și mintea sănătoasă care ne caracterizează pe noi, cehii. Dușmanii și adversarii noștri așteaptă descompunerea statului nostru, desordini și turburări. Tocmai acum, la începutul tratativelor internaționale, trebue să avem liniște și să economisim forțele. Vom avea nevoe de ele. Trebue să păstrăm echilibrul nostru sufletesc. Avem azi nevoe de el mai mult ca oricând. Europa trece printr'o mare criză și dacă rămânem fermi raționali și decișI. vom trece în mod onest și cu succes, prin această criză.

Nu vă temeți pentru viitorul patriei. Au fost timpuri mai grele și după scurtă vreme am avut timpuri de glorie.

La Ultima Oră:

Intrevederea dela Godesberg

Comunicatul misiunii britanice asupra convorbirii dintre d-nii Hitler și Chamberlain

EXERCIȚIILE DE APĂRARE PASIVĂ

Ministerul aerului și al marinei a luat o serie de dispoziții pentru repetarea exercițiilor de apărare pasivă. In ziua de 29 Septembrie a. c. se vor face asemenea exerciții în Capitală cu scopul de a deprinde populația cu măsurile ce se vor lua în caz de pericol aerian: semnale de alarmă, disciplina stingerii luminilor din case și folosirea adăposturilor colective publice.

Asemenea exerciții, cât mai des repetate, sunt necesare, deoarece interesul publicului este să se obicinuiască din timp de pace cu aplicarea măsurilor pentru protecția sa. Se impun însă și alte măsuri împotriva pericolelor ce le prezintă războiul aerian, care interesează apărarea activă și pasivă.

Din nefericire considerațiile de ordine morală și umanitară, ca și principiile dreptului internațional public, relative la apărarea populației civile în timp de război și la înlăturarea „ororilor inutile", nu sunt luate în seamă de beligeranți. De câtva timp nici nu se mai obicinuește ca statul agresor să formuleze o declarație de război. El trece direct la atacul bruscat și cea dintâi armă ce o întrebuințează este avionul de bombardament.

Mai cu seamă în faza întâia a războiului, aviația are un rol mai însemnat, căci ea poate interveni imediat, operând distrugeri, atât în zona de concentrare a trupelor adverse, cât și mai departe, în regiunile industriale și în orașele principale.

Dacă operațiile aeriene efectuate în zonele fortificate și de concentrare ale trupelor, precum și cele efectuate în regiunile industriale, unde se găsesc fabrici de armamente și stabilimente militare, au un scop strict militar, operațiile aeriene împotriva orașelor deschise sunt făcute cu scopul de a teroriza și demoraliza populația lor civilă.

Dacă populația civilă din orașele principale va fi lipsită de mijloace de apărare pasivă, ea va suferi, nu numai din punctul de vedere moral, dar și din punctul de vedere material.

Un atac aerian bruscat, împotriva unui oraș deschis și a cărui populație nu a fost pregătită din timp de pace în vederea apărării pasive, colective și individuale, va avea, totdeauna, rezultate dezastruoase: un număr considerabil de edificii distruse și mii de victime omenești.

De aceea se impune, nu numai organizarea din timp de pace a apărării active și pasive, împotriva atacurilor aeriene, dar și pregătirea populației civile.

Dacă apărarea aeriană activă se realizează prin avioane, tunuri antiaeriene și mitraliere, cea pasivă se realizează prin organizarea de adăposturi, prin folosirea măștilor, ca și prin instrucția specială a populațiunii civile.

Firește că organizarea apărării active a teritoriului amenințat este în atribuțiunea autorităților militare, deoarece ea reclamă dispoziții de ordin esențial militar ce interesează siguranța generală; pe când cea pasivă este în atribuțiunea atât a autorităților militare cât și a autorităților civile.

Ar fi însă o mare greșală dacă s'ar lăsa numai în sarcina puterilor publice organizarea apărării pasive, fiindcă nu pot să-și asume numai ele responsabilitatea asigurării protecției populațiunei civile. După cum am spus apărarea pasivă este colectivă și individuală.

Ea nu se reduce numai la luarea unor măsuri de ordin colectiv și la obicinuința din timp de pace, sub forma de exerciții, a populațiunii, cu aplicarea lor, ci e nevoe și de instrucție și protecție individuală. In caz de pericol aerian, nu sunt de ajuns măsurile și mijloacele de apărare pasivă, cu caracter colectiv, presupunând chiar că ele ar fi bune și suficiente.

O serie de măsuri relative la protecția individuală împotriva celor trei forme ale pericolului aerian — exploziv, incendiul și gazul — cade în sarcina particularilor.

Așa, de ex., împotriva explozibilului sunt necesare adăposturi speciale (pivnițe, tranșee); împotriva incendiului, mijloace de localizare și de stingere a focarelor, depozite de nisip, etc.; iar contra gazelor, instalații cu închizători ermetice a adăposturilor, folosirea măștilor, conform instrucțiilor date.

Toate aceste măsuri și mijloace trebue să fie pregătite din vreme de pace, căci dacă, în caz de pericol, populația nu le va cunoaște și nu le va avea la dispoziție, ea va suferi consecințele lipsei de instrucție și de prevedere.

——xx◎◎◎xx——

D-nii Daladier și Bonnet, eșind dela președinția consiliului de miniștri a Angliei, unde au avut zilele trecute întrevederi cu membrii cabinetului englez.

Mesajul președintelui Beneș

Serviciul special al „Universului"

Praga, 22 (Radio Central). — La ora 19 d. Beneș, președintele republicii cehoslovace, a rostit următorul mesaj, care a fost difuzat de toate posturile de radio cehoslovace:

„Evenimentele pe cari le trăim sunt de o importanță istorică. Intreaga Europă și întreaga lume trăește noui schimbări. Nu este vorba numai de noi. Este o părere, că problema noastră, cu actualul caracter dureros, ar fi ceva independent. In alte părți, se va întâmpla acelaș lucru, sub alte forme. Vom trăi încă multe clipe emoționante, înainte ca în lumea aceasta să domnească, pentru vreme îndelungată, pace și ordine.

POPORUL TREBUE SA FIE CALM

Din aceste motive, este pentru noi de mare importanță faptul de a păstra ordine, rațiune și mai ales unitatea națiunii. Nu vă lăsați cuprinși de patimă, căci altfel nu vom putea face fa-

D. EDUARD BENEȘ
președintele republicei

ță evenimentelor și nu vom putea înțelege desfășurarea lor, periclitând astfel bunurile noastre cele mai scumpe. In aceste clipe, trebue să procedăm în conformitate cu situația, care ne este nouă, tuturor, suficient de bine cunoscută. Vom vedea în curând ce va fi mai departe. Privesc desfășurarea evenimentelor în mod ferm și fără frică. Niciodată în viața mea, n'am avut teamă și nici astăzi nu mă tem pentru statul nostru. Am planurile mele pentru toate cazurile și nu mă las iritat. Doresc să se încheie convenția la care lucrează azi cele mai mari state din lume. Dacă această convenție va fi demnă, atunci ea va fi de mare folos și pentru poporul nostru, și va aduce împăcarea între Anglia, Franța și Germania, împăcarea noastră cu Germania și colaborarea noastră cu celelalte state, în special cu acelea din Estul Europei.

SA AȘTEPTAM IN LINIȘTE DESFAȘURAREA EVENIMENTELOR

Pentru aceste motive, trebue să așteptăm în liniște,

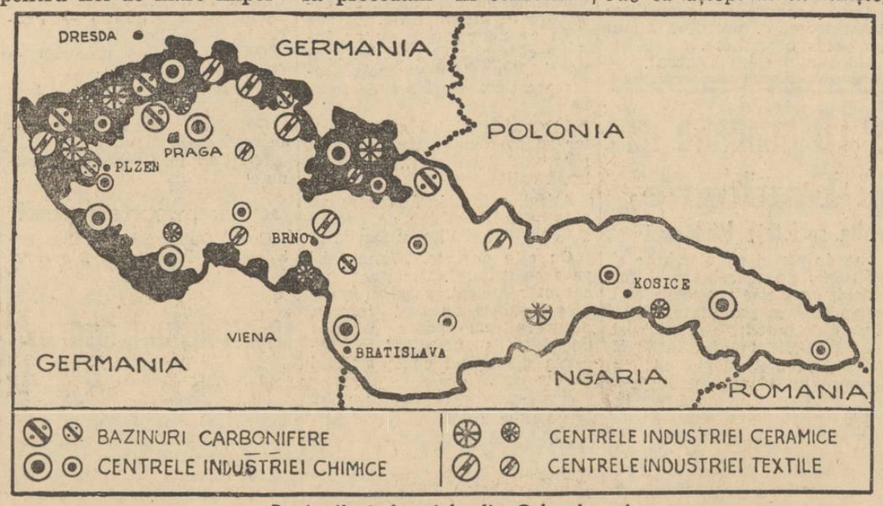

Regiunile industriale din Cehoslovacia

Concepțiile revizioniste și dreptul internațional

In textul declarației guvernului din Praga găsim elementele politice și psihologice, care au determinat capitularea dramatică a Cehoslovaciei, precum și învățăminte interesante privitoare atât la concepțiile moderne în materie de drept internațional, tratate și obligațiuni contractuale între state, cât și la noile metode diplomatice puse în practică cu scopul aplanării expeditive a diferendelor ce ar putea pune în primejdie pacea lumei.

După vechea concepție, dreptul internațional trebue să aibă ca bază imperativul categoric al inviolabilității tratatelor și al respectării angajamentelor internaționale, căci numai așa pacea poate fi asigurată între state și națiunile civilizate.

Ba în antichitate și în evul mediu, toate tratatele și angajamentele dintre state aveau un caracter sfânt și de aceea orice violare a unui tratat, sau nerespectare a unui angajament, era considerată un act de sacrilegiu.

In epoca modernă și în deosebi după războiul mondial, când actualul statut european impune mai mult respectarea acestor concepții și principii sănătoase, în vederea consolidării statelor în frontierele ce li s'au fixat prin tratate și a asigurării păcei, s'a lăsat învinșilor din 1918 libertatea deplină să propage pretutindeni necesitatea revizuirii tratatelor și a nerespectării obligațiilor impuse de ele, din spirit de revanșă și din cauza politicei lor agresive și cu tendințe de expansiune teritorială. S'a mers chiar mai departe. Argumentele politicei revizioniste sunt de câtva timp prezentate sub forma unor postulate fundamentale ale unui nou drept internațional sau sub forma unor comandamente ale politicei „realiste", bazată pe evoluție și transformare.

Intr'un studiu apărut în 1934, sub titlul „Le crepuscule des Traités", autorul său, d. Y. M. Goblet, constată că tendința epocei noastre este „de a considera tratatele, contractele și convențiunile de orice fel, ca acte ce trebuesc din când în când revizuite spre a fi puse în armonie cu legile evoluției și cu elementele naturale". El pretinde că, din moment ce ideia revizuirii este curent invocată și toate contractele sunt amenințate să fie puse în discuție, oamenii de stat trebue să-și bazeze judecata lor, nu numai pe discuția juridică a textelor, ci și pe un examen „realist" al situațiilor prezente și al faptelor; pe un studiu al elementelor geografice, umane, economice și politice...

Iată cum propaganda politică revizionistă a găsit de câțiva ani locul său și în literatura așa zisului drept internațional modern.

Pacea nu se poate asigura decât pe temeiul dreptului și al respectului tratatelor.

R. SEIȘANU

D. NEWTON
ministrul Angliei

D. DE LACROIX
ministrul Franței

ale căror demersuri pe lângă d. Beneș, au determinat Cehoslovacia să accepte propuneri le franco-englexe

RECTIFICARE NECESARĂ

de. BRĂTESCU-VOINEȘTI

Modestia mă împiedică de a arăta numărul de scrisori ce am primit dela publicarea ultimelor mele articole în Universul, *— și cu atât mai puțin n'aș putea arăta termenii măgulitori, prin care mi se exprimă mulțumiri și urări; iar cel mai elementar sentiment de bună cuviință mă împiedică de a arăta blestemele și injuriturile triviale ce mi se adresează de cei care nu împărtășesc vederile mele.*

Bine înțeles că nici unul din bravii autori ai acestor din urmă scrisori, toți eroi care și-ar da fără șovăire sângele pentru apărarea integrității teritoriale a Cehoslovaciei și a civilizației umane, nu semnează, — toate sunt anonime.

Dar între scrisorile primite sunt două al cărora cuprins trebue semnalat. Intr'una, semnată de un italian, mi se alătură un exemplar al ziarului Il popolo d'Italia, *No. 257 din 19/9—1938; în cealaltă, semnată de un german, mi se alătură un exemplar al ziarului* Neues Wiener Journal, *No. 16.102 din 16 Septembrie 1938. Ambele ziare cuprind textul scrisorii adresată de d. Mussolini lordului Runciman.*

Ei bine în niciunul din ambele texte cuvintele vulpoi bătrân *nu există. Ambele cuprind cuvintele:* Beneș ca bătrân parlamentar. *Cuvintele* vulpoi bătrân *sunt numai în traducerea românească, transmisă* Universului *de agenția* Rador. *Iar în privința formei statului cehoslovac, traducerea fidelă și riguros exactă a frazei d-lui Mussolini este următoarea:* ....pentru conservarea unui stat-ficțiune, monstruos chiar prin forma lui geografică, încât a fost denumit când statul crocodil, când statul cârnat.

Așa dar traducerea textului scrisorii ducelui, transmisă ziarului Universul *de agenția* Rador, *nu e exactă, e falsă!*